

Роль шкільної бібліотеки у формуванні патріотичного виховання учнів

Підготувала завідувач бібліотеки
Харківської гімназії №163
Трухачова О.Г.

- У сучасних суспільно-політичних умовах, коли Україна ціною життя Героїв Небесної Сотні, зусиллями українських військових, добровольців, волонтерів відстоює свободу і територіальну цілісність, пріоритетного значення набуває патріотичне виховання дітей та учнівської молоді.

Мета патріотичного виховання

- становлення громадянина-патріота України, готового самовіддано розбудовувати її як суверенну, незалежну, демократичну, правову, соціальну державу, забезпечувати її національну безпеку, знати свої права і обов'язки, цивілізовано відстоювати їх, сприяти єднанню українського народу, громадянському миру і злагоді в суспільстві.

Завдання патріотичного виховання

- утвердження в почуттях особистості патріотичних цінностей, поваги до культурного та історичного минулого України;
- виховання поваги до Конституції України, Законів України, державної символіки;
- підвищення престижу військової служби як виду державної служби, культивування ставлення до солдата як до державного службовця;
- визнання й забезпечення в реальному житті прав дитини як найвищої цінності держави і суспільства;
- усвідомлення взаємозв'язку між індивідуальною свободою, правами людини та її патріотичною відповідальністю;
- формування етнічної та національної самосвідомості, любові до рідної землі, держави, родини, народу; визнання духовної єдності населення усіх регіонів України, спільності культурної спадщини та майбутнього;
- формування толерантного ставлення до інших народів, культур і традицій;
- формування мовної культури, оволодіння і вживання української мови як духовного коду нації.

Напрями патріотичного виховання

- **державний** — базується на забезпеченні державою системи героїко-патріотичного та патріотичного виховання;
- **соціальний** — ґрунтується на вивченні норм моралі, їх дотриманні, орієнтований на усвідомлення пріоритету загальнолюдських цінностей та інтересів, виховання шанобливого ставлення до культури, історії, мови, звичаїв і традицій українського народу;
- **військовий** — передбачає вивчення військової історії України, переможних битв Радянської Армії, основних зразків техніки і озброєння Збройних Сил України, набуття початкових навичок користування ними, підвищення фізичної загартованості в інтересах підготовки до захисту Вітчизни;
- **психолого-педагогічний** — ґрунтується на вивченні психологічних особливостей молоді, урахуванні їх у процесі підготовки юнаків до військової служби, проведенні методичної роботи з узагальнення та поширення передового досвіду героїко-патріотичного виховання, вдосконаленні форм і напрямів цієї діяльності;
- **правовий** — передбачає формування глибоких правових знань, прищеплення високої правової культури.

Основними формами патріотичного виховання школярів є:

- **інформаційно-масові** (дискусії, диспути, конференції, “філософський стіл”, “відкрита кафедра”, інтелектуальні аукціони, ринги, вікторини, вечори, подорожі до джерел рідної культури, історії держави і права, “жива газета”, створення книг, альманахів);
- **діяльнісно-практичні** (творчі групи, осередки, екскурсії, свята, театр-експромт, ігри-драматизації, огляди-конкурси, олімпіади);
- **інтегративні** (шкільні клуби, фестивалі, асамблеї, гуртки);
- **діалогічні** (бесіда, міжрольове спілкування);
- **індивідуальні** (доручення, творчі завдання, звіти, індивідуальна робота тощо);
- **наочні** (шкільні музеї, кімнати, зали, галереї, виставки дитячої творчості, книжкові виставки, тематичні стенди тощо).

Заходи з патріотичного виховання

- З метою організації патріотичного виховання учнів у шкільній бібліотеці рекомендовано проводити лекції, бесіди ("Я – громадянин-патріот незалежної держави України", "Пам'яті вдячні нащадки", "Моя рідна Україна", "Знати і поважати Герб своєї Вітчизни, її прапор і гімн", "Наша вітчизна – Україна", "Державна символіка Батьківщини", "Твої права і обов'язки", "Патріотизм – нагальна потреба України", "Моя земля – земля моїх предків", "Україно, матінко моя", "Символи України", "І синє небо, і жовте колосся", "Народні символи", тощо);
- семінари, «круглі столи», конференції ("У пам'яті світ врятований", "Утверджувати ідеали культури миру – служити миру", "Люблю я свій народ – ціную його звичаї"); уроки пам'яті ("Їх славні імена в літописі Великої Вітчизняної", "Зростаємо громадянами-патріотами землі, що Україною зветься", "Наша вулиця носить ім'я героя війни", "Бойові нагороди воїнів, полководців, які визволяли Україну від нацистів");
- організовувати екскурсії до музеїв, зустрічі з ветеранами війни, праці та військової служби, походи по місцях бойової слави, пошукову роботу, участь у роботі клубів та гуртків патріотичного спрямування;
- акції з метою упорядкування меморіальних комплексів, пам'ятників, братських могил, інших поховань захисників Вітчизни;
- години спілкування ("Я – громадянин і патріот держави", "Я – українець!", "Можна все на світі вибрати сину, вибрати не можна тільки Батьківщину!");

- У молодшому шкільному віці важливо формувати здатність дитини пізнавати себе як члена сім'ї; родини, дитячого угруповання; як учня, жителя свого міста; виховувати у неї любов до рідного дому, школи, вулиці, своєї країни, її природи, рідного слова, побуту, традицій

**Міжнародний день рідної
МОВИ**

- У старшому шкільному віці пріоритетними рисами ціннісного ставлення до Батьківщини є відповідальність і дієвість. Старшокласники не лише ідентифікують себе з українським народом, але прагнуть жити в Україні, пов'язати з нею свою долю, служити Вітчизні на шляху її становлення як суверенної і незалежної, демократичної, правової і соціальної держави; поважати Конституцію України і виконувати норми законів; бережно ставитися до етнічної культури народу України; володіти рідною та державною мовою; визнавати пріоритети прав людини, поважати свободу, демократію, справедливість.

**Година спілкування у 10-Б класі
“Що значить бути патріотом
своїї держави”**

Очікувані результати

- Результатом патріотичного виховання має бути сформованість почуття патріотизму, яке означає прояв особистістю любові до свого народу, свого міста, поваги до українських традицій та державної символіки, відчуття своєї належності до України, усвідомлення спільності власної долі з долею Батьківщини, досконале володіння українською мовою.

- У 2015 році Україна разом із світовою спільнотою відзначатиме 70-ту річницю Перемоги над нацистськими окупантами та завершення війни у Європі. До днів Пам'яті та примирення 8-9 травня 2015 року Український інститут національної пам'яті пропонує долучитися до акції «Ті, хто боролися за Свободу», та організувати перегляд вітчизняних художніх і документальних фільмів, що відображають український вимір Другої світової війни, наприклад:
 - «Між Гітлером і Сталіним. Україна в II Світовій війні»,
 - «Війна – український рахунок», 2002 рік, авт. – Сергій Буковський;
 - «Війна без переможців» 2003 рік, авт. – Ігор Чижов;
 - «Київ. Місто, що зрадили», 2008 рік, авт. – Андрій Цаплієнко;
 - «1377 спалених заживо», 2009 рік, авт. – Іван Кравчишин;
 - «Чорна піхота», 2010 рік, авт. – Іван Кравчишин;
 - «Рівень секретності «18», 2011 рік, авт. – Іларіон Павлюк;
 - «Хайтарма», 2013 рік, авт. – Ахтем Сейтаблаєв;
 - «Корюківка. Злочин проти людяності», 2013 рік, авт. – Сніжана Потапчук;
- Заслуговує на увагу художній фільм «Поводир» (2014 рік, авт. – О. Г. Санін), що перегортає трагічні сторінки української історії, показує незламний дух українського народу та його волю до свободи у драматичні часи Голодомору 30-х років минулого століття, індустріалізації, колективізації та знищення інтелігенції.

Нормативно-правова база з питань патріотичного виховання

- Указ Президента України від 13.11.2014 № 872 «Про День Гідності та Свободи»;
- Указ Президента України від 13.11.2014 № 871 «Про День Соборності України»;
- Указ Президента України від 14.10.2014 № 806 «Про День захисника України»;
- Указ Президента України від 24.09.2014 № 744 «Про невідкладні заходи щодо захисту України та зміцнення її обороноздатності»;
- Стратегія державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні, затверджена Указом Президента України від 24 березня 2012 року № 212;
- Концепція допризовної підготовки і військово-патріотичного виховання молоді, схвалена Указом Президента України від 25 жовтня 2002 року № 948;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 28.01.2009 № 41 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2009-2015 роки»;
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.09.2009 № 1494 «Про затвердження Плану заходів щодо підвищення рівня патріотичного виховання учнівської та студентської молоді шляхом проведення на постійній основі тематичних екскурсій з відвідуванням об'єктів культурної спадщини»;
- Доручення Кабінету Міністрів України від 05.05.2009 № 22966/1/1-09 та План організації виконання положень Указу Президента України від 27.04.2009 № 272 «Про проведення Всеукраїнської молодіжної акції «Пам'ятати. Відродити. Зберегти»;
- Концепція національно-патріотичного виховання молоді, затверджена наказом Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту, Міністерства освіти і науки України, Міністерства оборони України, Міністерства культури і туризму України від 27.10.2009 № 3754/981/538/49;
- наказ Міністерства освіти і науки України від 27.10.2014 № 1232 «Про затвердження плану заходів щодо посилення національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді»;
- наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 31.10.2011 № 1243 «Про Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України»;
- наказ Міністерства освіти і науки України від 07.09.2000 № 439 «Про затвердження Рекомендацій щодо порядку використання державної символіки в навчальних закладах України»;
- лист Міністерства освіти і науки України від 13.08.2014 № 1/9-412 «Про проведення Уроків мужності»;
- лист Міністерства освіти і науки України від 25.07.2014 № 1/9-376 «Методичні рекомендації з питань організації виховної роботи у навчальних закладах у 2014/2015 навчальному році»;
- лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 09.08.2012 № 1/9-557 «Про методичні рекомендації з громадянської освіти та виховання у навчальних закладах у 2012/2013 навчальному році»;
- лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 27.07.12 № 1/9-530 «Щодо виховання сучасного громадянина в полікультурному середовищі засобами позакласної роботи»

Інтернет-ресурси з питань патріотичного виховання

- Інститут проблем виховання НАПН України www.ipv.org.ua/publications/zbirnuk.html.
- Український науково-методичний центр практичної психології та соціальної роботи www.psyua.com.ua.
- Український інститут національної пам'яті www.memory.gov.ua/publication .
- Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка www.uisr.org.ua.
- Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського www.nuou.org.ua/nauka/naukovi-publikatsii.html.
- Рада Європи (посібник «Демократичне управління школою») http://www.coe.int/t/dg4/education/edc/Resources/EDCPACK_EN.asp.
- Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (методичний посібник «Роль педагога в посиленні патріотичного виховання») www.moippo.mk.ua/index.php/vixovna-robota.
- Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників (досвід роботи педагогічних працівників Черкащини та методичні брошури з патріотичного виховання дітей та учнівської молоді) www.library.ippro.com.ua.
- Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді www.ukrjuntur.org.ua.
- Пластовий портал www.plast.org.ua.
- Благодійний фонд «Героїка» <http://geroika.org.ua/>.
- Всеукраїнська громадська організація «Закінчимо війну» <http://stop-war.org.ua/rekom.php> ; http://stop-war.org.ua/view_news14.php?id=61.
- Історична правда www.istpravda.com.ua.
- Лікбез www.likbez.org.ua.
- Пам'ятаємо загиблих www.memorybook.org.ua.
- Центр досліджень визвольного руху www.cdvr.org.ua.
- Документальний серіал «Наша Скриня» www.fayloobmennik.net/3781087.

Архів заходів з патріотичного виховання

Спогадами зі школярами
поділився учасник бойових дій
Великої Вітчизняної війни
Литвинцев Павло Тимофійович

Урок мужності у 2 класі

Зустріч учнів гімназії з
головою комісії по роботі
з молоддю районної Ради
ветеранів
Омельченко Маргаритою
Єфимівною

Багато цікавого гімназисти дізнались під час зустрічі з учасником Великої Вітчизняної війни Мизяк Анною Михайлівною

У травні 2014 року у бібліотеці проведено виставку малюнків та стіннівок, присвячену 69-й річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні.

Ніхто не забутий, ніщо не забуто...

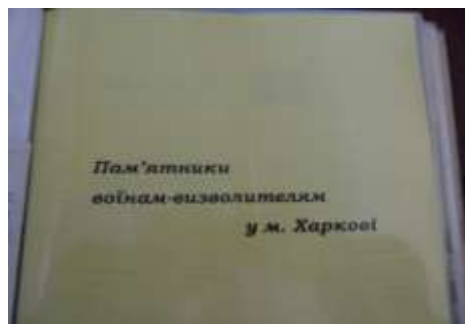
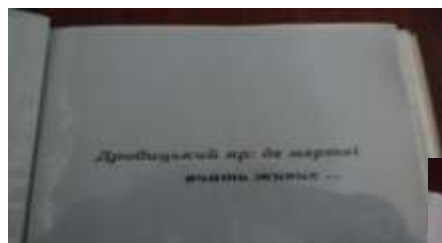
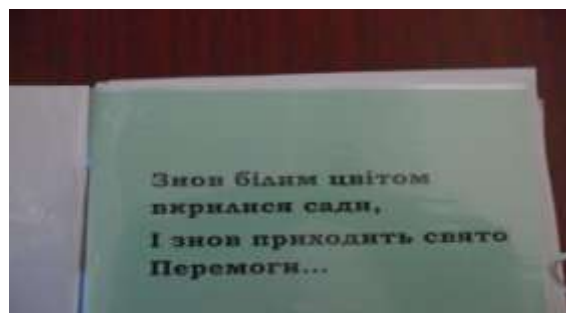

Книжкова виставка літератури

Харьков слышит гул родных орудий... (23 серпня - 71-річниця визволення м.Харкова від фашистських загарбників)

До 70-річчя Великої Перемоги у бібліотеці гімназії оголошено конкурс творчих робіт "Я малюю та пишу про Перемогу"

Запалимо свічку пам'яті

24 серпня - День Незалежності України

Вивчаємо історію рідного міста

Міжнародний день рідної мови у бібліотеці гімназії

- Дякую за увагу та запрошую до співпраці

